

Høringsmøte om Digital radio

Innspill fra Radio Agder AS

Initiativ fra KKD

- Legge forholdene til rette for at alle får anledning til å etablere digitale radiosendinger med alle digitale standarder.
- Regulere for tilgang til master og antenner for digitalradio ved bruk av felles infrastruktur.
- Støtte- og kompensasjonsordninger til lokalradio for overgang til digitale plattformer.
- Formidlingsplikt overfor digitale netteiere til dagens lokalradioer og nisjeradioer
- Krav til allmenradioforpliktelser for nasjonale konsesjoner
- Kun krav til å inneha frekvenskonsesjoner for digital regionradio og lokalradio
- Minstekrav på økonomisk bæreevne ved tildeling av frekvenskonsesjoner

Digital-TV

- Det er kun parabol og etersendte signaler som er digitalisert
- Kabel-TV tilbyr fortsatt analoge signaler sammen med digitale signaler, men GET migrerer alle kabel-TV nett til IPTV i 2010.
- Bakkenettet bruker samme frekvenser både analogt og digitalt.
- Du kan bruke eksisterende TV-apparat med set-top boks for å fortsatt se på digital-TV enten via parabol, bakkenett eller kabel.
- Betydelig merverdi på digital parabol og digital kabel-TV, over 200 TV kanaler. Naturlig overgang siden utvalget er større.
- Dårligere vilkår for lokal-TV på det digitale bakkenettet enn på det analoge bakkenettet.
- De som har "overlevd" av lokale TV stasjoner, sender også via analoge signaler på kabel-TV.
- Digitaliseringen av lokal-TV har vært en tøff prosess på grunn av uklare rammevilkår

Digital radio

- Utrulling av digitalradio har gått meget tregt sammenlignet med TV.
- Dette skyldes primært at digital radio i den form som er ønsket i Norge, ikke tilbyr noen merverdi enn videreføring av analoge kanaler på digitale plattformer og krever dessuten at man må skifte ut et helt mottakerapparat.
- Nettutbygging på digitale TV nett er brukerfinansiert, mens digital radio må finansieres av aktørene selv.
- Der hvor man kan bruke sin gamle TV med set-top boks, må man i all hovedsak investere i nye mottakere for å lytte på radio.
- Merverdi på digital TV er et enormt tilbud av TV kanaler, også utenlandske. Merverdi på digital radio bør være flere kanaler, også utenlandske internettradioer.
- Høye investeringskostnader på digitale radionett som benytter DAB standarden mot lav penetrasjon av mottakere bidrar til treghet i markedet.
- Flere digitale standarder finnes og er på vei, men lite utvalg av mottakere ennå.

Digital radio - standarder

- Flere standarder for digital radio er godkjent for Europa, tilpasset ulik økonomisk bakgrunn for aktørene.
- Både DAB, DAB+, DMB, DRM og DRM+ skal brukes i Europa.
- Digitaliseringen av radio er meget komplisert på grunn av ulike standarder og mangelen på mottakerstøtte.
- DAB er den dyreste digitale radiostandarden
- DRM+ foreslås som en kostnadseffektiv standard i bånd III for å kompensere dyre DAB nett som få har råd til.
- DRM+ er aktuell standard for digitaliseringen av lokalradio.

FM-nettet

- FM nettet er unikt i verdenssammenheng fordi det har bidratt til at radio som medium har blitt tilgjengelig.
- Det finnes over 25 millioner enheter som kan motta FM radio i Norge. Disse enhetene er alt fra rene reiseradioer til microanlegg og brødristerne som kan brukes til å motta FM signaler.
- NRK og Elektronikkbransjen anslår tallene til knapt 15 millioner rene radioenheter, men har man tatt radioer integrert i biler, stereoanlegg, mobiler og MP3 spillere?
- Nedstenging av FM kan bidra til å redusere radioens posisjon i samfunnet all den tid det er et enormt utvalg av FM mottakere og dette gjør radio meget tilgjengelig.

Kostnader FM vs. DAB

- NRK betaler 120 millioner i året for alle sine FM nett.
- Norkring har monopol på drift av nasjonale FM nett i Norge
- Lokalradio betaler knapt 15 000-30 000 i året for sitt ene FM nett.
- Lokalradio drifter sine egne FM nett
- DAB koster ca. 32 millioner kroner i året (med 80% dekningsgrad) for NRK
- Lokalradio får tilbudt plass på DAB av Norkring til 10-25 000 i måneden, altså 120-300 000 i året.
- Norkring har tilnærmet monopol på utbygging av DAB.
- DAB-systemet er alt for dyrt for lokalradio, men med 80% dekning fremstår det som billig for riksradio, men hva koster 100 % dekning med DAB???
- Hvem skal betale?

DAB = For høye kostnader

- Dagens DAB er for dyrt for lokalradio fordi DAB krever helt ny og meget dyr infrastruktur.
- For høye investerings- og driftskostnader innebærer at frekvensressurser for DAB kan bli stående ubrukt.
- Meget stor økonomisk risiko for både utbygger og innehaver av frekvenskonsesjonen.
- Telenor skrev i sin høringsuttalelse om den digitale dividenden at DAB blir for dyrt for lokalradio og det vil derfor være mye ubrukt kapasitet i VHF bånd III.
- Det finnes lav eller ingen investeringsvilje til DAB i Norge utenom NRK og P4.
- DRM+ er lansert som en "redning" for frekvenser i bånd III

DAB vs. DAB+

- DAB er for dyrt for utbygger fordi man ikke får plass til et stort utvalg av radiokanaler og kapasitet som kan "leies" ut. Derfor er økonomien på DAB med dagens DAB standard ikke tilpasset en lønnsom og forsvarlig utbygging av DAB-nett.
- DAB+ gir større kapasitet og plass til flere radiokanaler. Dette øker merverdien av digitaliseringen og økonomien blir også bedre for operatøren av frekvensen.
- Det anbefales derfor at man "vraker" DAB til fordel for DAB+ og salget av rene DAB radioer uten støtte for DAB+ må opphøre med umiddelbar virkning.

Alternativer til DAB

- Det er allerede flere systemer som utgjør et alternativ til DAB i mindre områder eller for andre aktørers behov.
- DRM og DRM+
- HD Radio (Amerikansk system)
- Både DAB og HD radio har et rikt utvalg av mottakere
- For DRM finnes noen mottakere
- For DRM+ finnes ingen tilgjengelige mottakere.
- DRM skal erstatte de analoge mellom-, lang og kortbølgesendingene
- DRM+ skal på sikt erstatte de analoge sendingene i FM båndet og er aktuell teknologi for norsk lokalradio.
- DRM+ er også lansert som supplement til DAB i bånd III, spesielt for radioer som ikke ønsker stor kapasitet, eller landsdekning for en nasjonal kanal.

Intet mottak digitalt = ingen stenging analogt

- Siden det selges mottakere med kun DAB støtte i Norge, skaper det store problemer for en eventuell stenging av FM-nettet.
- Når mottakere har støtte for DAB+, DRM og DRM+ kan man diskutere slukkeplan for alle aktørene på FM-nettet.
- Da vil det finnes et digitalt beredskapsalternativ for NRK.

Digitaliseringen av lokalradio

- Lokalradio har andre behov enn riksradio når det gjelder digitale nettverk.
- Normalt eier og drifter lokalradio FM sendere selv, det betyr at mux løsning som DAB tilbyr, er alt for kostbar og ingen vil leie kapasitet fra en konkurrent.
- Det er kun i storbyer som Oslo, Trondheim, Bergen og Stavanger hvor man kan forsvare en muxløsning som DAB innebærer for lokalradio. Men da må lokalradio selv stå for utbygging og drift for å spare kostnader.
- DRM+ er en mulig kandidat for digitaliseringen av lokalradio – men mottakere som selges har bare DAB og FM.
- Lokalradio trenger digitale systemer som kan bruke eksisterende infrastruktur på FM-nettet, eller være kostnadseffektive på utbygging og infrastruktur.

Kriterier for at FM båndet skal avløses

- Det avgjørende kriteriet for at KKD skal støtte en avløsningsplan fra analog til digital distribusjon for radio, er at NRKs beredskapsansvar er ivaretatt og at alle mottakere som selges har støtte for samtlige radioformater som skal brukes til beredskapsformål.
- Mottakere som selges nå har ikke alternativer til DAB/FM, dermed er FM det nettet som tilbyr beredskapsdekning inntil alternativ teknologi er på plass.

FM = TILGJENGELIGHET

- FM-nettet kan aldri stenges helt fordi det tross alt finnes *minst* 25 millioner enheter i Norge som kan motta FM radio.
- NRK og Elektronikkbransjen opplyser et tall som innebærer *rene* FM radioer, men det faktiske tallet med alle CD-spillere, MP3-spillere, microanlegg, brødrister etc. er ekstremt høyt.
- Salget av mottakere for DAB er i sammenheng minimalistisk lavt og innføringen av flere standarder bidrar til at de snart må byttes ut igjen.
- FM vil fortsatt følge med i alle radioer som lages! Dermed er FM-nettet det sikreste nettverket for å kunne nå ut til alle samtidig og er det beste beredskapsalternativet.

Hva skjer når FM slukkes?

- Denne brødristeren er også en radio

- NRK vil bidra aktivt til at den mister en funksjonalitet fra 2014
- Da kan den bare brukes til å riste brød. FM radioen vil bli stille resten av livet

Konklusjon

- FM-nettet kan ikke stenges før alternative digitale teknologier for beredskapsdekning til NRK samt for lokalradio, finnes i mottakere.
- Myndighetene har vært vage på krav til mottakertilgjengelighet. Resultatet ved slukking av FM, er at radio blir utilgjengelig i bil. Hittil er det solgt mest av de såkalte "kjøkkenradioene" fordi de har god pris.
- Konkrete krav må definere at bilradioer må utgjøre minst 50% av markedet før slukking kan finne sted.
- DAB+ vil bidra til større merverdi i nettene og sikre økonomien ved utbygging.
- DRM+ er aktuell for digitaliseringen av bånd I, II og kostnadseffektiv bruk av digital lydkringkasting i bånd III for både lokalradio og riksradioer.